

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/123/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

173/2017. (VII. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2017. március 21-én előterjesztett **panaszát** a 2017. július 6-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a K. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mert az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos az elektronikus levélben, illetve postai úton 2017. március 21-én előterjesztett beadványában azt panaszolta, hogy a 2017. március 7-én egy szóváltás miatt megbilincseltek, majd bezáráltatták a rendőrségre. Pont napra pontosan egy éve volt, hogy az egyik K. városi rendőr hajnalban tapogatta.² Az eset munkavégzés utáni időpontban történt, így nem csak a közeli lakók, hanem a buszról, a főútról bárki láthatta. Miután nem volt meg a bilincs kulcsa, a panaszos még fél órát várt a szabadítására, amin jót nevettek a rendőrök. Szabálysértés nem történt, csak igazolvány nem volt a panaszosnál, de beazonosítható, név szerint ismerik a rendőrök, az autóablakon pedig ott volt a rendszám.

A panaszos szerint nem álltak fent az Rtv. 19.§-ben foglalt feltételek, a kényszerítőeszköz alkalmazása jogszerűtlenül történt, mivel az eset közterületen volt, így fel se merülhetett ellenszegülés, támadás

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

² A panaszos egy korábbi panaszbeadványának alapját képező ügyben a panaszos elővezetését rendelték el, és ennek során ruházataátvizsgálást alkalmazott a rendőrség az előállítást megelőzően.

vagy bármilyen más veszély, illetve a rendőrök pedig bizonyosan ismerték. A majd 3 évvel ezelőtti család miatti feljelentésénél bezzeg egyik rendőr sem intézkedett ilyen gyorsan.

2) A panaszos megküldte az előállításról szóló igazolást, ami szerint 2017. március 7-én 15 óra 45 perctől 16 óra 20 percig volt előállítva az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a K. városi Rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az üggyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) Az előállításról készült jelentés szerint a panaszost 2017. március 7-én 15 óra 45 perckor vonták intézkedés alá, majd az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján átvizsgálták a ruházatát, majd a 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján előállították. Vele szemben az Rtv. 48. § d) pontja alapján 15 óra 45 perctől 15 óra 55 percig bilincset alkalmaztak. Hozzá tartozó vagy jogi képviselő kiértesítését nem kérte.

Aznap 15 óra 45 perckor a K. város M. u. 30. szám alatti ingatlan előtt intézkedés alá vonták a panaszost, mivel hatósági jelzés nélkül közlekedett személygépjárművel. Az intézkedés során a panaszos magát fényképes igazolvánnyal a helyszínen hitelt érdemlően nem tudta igazolni, továbbá személyazonosságának igazolására történő rendőri felszólításnak többszöri kérésre sem tett eleget. Sem okmányait nem volt hajlandó megmutatni, sem adatit nem volt hajlandó bediktálni. A hozzá intézett kérdésekre az a választ adta, „Nem mondok semmit”.

Ezen tények alapján közölte K. Zs. c. r. törm. és T. P. T. P c. r. ftörm. vele, hogy előállítja a K. városi Rendőrkapitányságra személyazonossága megállapítása céljából.

A K. városi Rendőrkapitányságon T. K. D. r. ftzls. szolgálatirányító parancsnok segítségével a panaszos személyazonossága megállapításra került. A panaszos a körözési nyilvántartóban nem szerepelt.

Az előállítás okáról és idejéről igazolást - nyilatkozatot állítottak ki, melyet a panaszos aláírt illetve az igazolás egy példányát részére átadták. Ezt követően a panaszost 16 óra 20 perckor szabadon bocsátották. Ellene külön iratban szabálysértési feljelentést tettek.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az intézkedés és a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

2) A szabálysértési feljelentés szerint a panaszos az alábbi szabálysértéseket követte el:

- KRESZ 5. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a 2012. évi 11. tv 221. § szerint minősülő "Érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedés"
- KRESZ 4. § (1) bekezdésbe ütköző és a 2012. évi 11. törvény 224. § szerint minősülő "Közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése"
- KRESZ 5. § (1) bekezdés f) pontjába ütköző és a 2012. évi 11. törvény 224. § szerint minősülő "Közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése"
- 2012 évi II. törvény 207. § 1.) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő "Személyazonossággal igazolásával kapcsolatos kötelességek megszegése".

A panaszost azért vonták intézkedés alá, mert az általa vezetett személygépkocsin sem elöl, sem hátul nem volt elhelyezve hatósági jelzés (rendszámtábla). A panaszos a személygépkocsiból kiszállt, de igazolni nem akarta magát a feltett kérdésekre nem válaszolt, többször a „Törvény nevében

felszólítom" szavak kíséretében próbálta tőle adatait megtudni. A gépkocsiban utas nem tartózkodott.

A gépkocsi szélvédőjén elhelyezett ún. regisztrációs matricából megállapítást nyert a gépkocsi forgalmi rendszáma. Mivel a panaszos az intézkedésnek ellen állt, a gépkocsit bezárta, próbált gyalogosan a rendőr elől kitérni, feltett kérdéseire mosolygott, láthatóan zavart volt, ezért kezeit előre helyzetben bilincseltek, majd közölték vele, hogy őt adatai megállapítása végett a K. városi Rendőrkapitányságra előállítják. A kapitányság épületében a gépkocsi adataiból megállapítást nyert, hogy az előállított személyazonossága, mely tény megállapítása után a panaszos mosolygott, és a fejével bólogatott.

Megállapítást nyert továbbá, hogy vezetői engedélye 2013. május 28-án lejárt, a gépkocsi a forgalomból hivatalból ideiglenesen/átmenetileg ki van vonva 2015. november 12-i hatállyal, illetve a gépkocsi érvényes kötelező felelősségbiztosítással nem rendelkezik.

A panaszos a feltett kérdésre közölte, hogy a rendszám táblákat egy korábbi rendőri intézkedés során a rendőrség szerelte le, mivel a gépkocsi már akkor is ki volt vonva a forgalomból. Ezután közölték a panaszossal, hogy az általa elkövetett szabálysértések miatt feljelentést teszek, melyet megértett. Körözésben, eltiltásban nem szerepelt, az alkoholszonda negatív eredményt mutatott.

3) T. P. T. P. c. r. ftörm. 2017. május 21-én kelt jelentése az alábbi releváns többletinformációkat tartalmazza. Az intézkedés megkezdésekor közölte a megállítást okát. Az intézkedést mindvégig ő vezette, melynek során többször közölte a panaszossal, hogy amennyiben nem működik együtt előállítja, illetve ennek végrehajtása során, ha szükséges kényszerítő eszközt alkalmaz.

Az intézkedés során párbeszédre nem beszélhetnek a r. ftörm szerint, mivel a panaszos a feltett kérdéseire nem válaszolt, ha mégis „flegma” megjegyzéseket tett: „Derítsd ki!”, „Tudjátok azt!”, „Nem mondok semmit!”, melyhez gúnyosan mosolygott.

A panaszossal szemben alkalmazott bánásmód során figyelembe vette, hogy láthatóan zavart volt, cselekményeit inkább a passzivitás vezérelte, így többször nyugodt hangnemben próbált vele szót érteni. Az intézkedés kb. 2. percétől a passzivitás fennmaradása mellett a panaszos próbált gyalogosan elmenni, előre kitért. Magatartása zavart, hullámzó volt, többször érthetetlenül mosolygott.

Az intézkedés sikeres befejezéséhez előállítás vált szükségessé, melyet a Rtv. 29. § (4) bekezdés, illetve a 33.§ 2 bekezdés d) pontja alapján hajtottam végre. Az előállítás okáról tájékoztattam a helyszínen a panaszost.

A K. városi Rendőrkapitányságra 15 óra 55 perckor érkeztek meg, majd a rendőr levette a bilincset a panaszos kezéről, örzéséről – mely az előtérben történt – K. Zs. r.törm gondoskodott, míg ő a személyazonosságának megállapítását végezte, illetve az általa vezetett gépkocsi adatait ellenőrizte. A panaszos a jogairól és kötelességeiről szóló tájékoztatót 16 óra 10 perckor kapta meg. A gépkocsi rendszáma alapján a panaszos személyazonossága megállapítást nyert 16 óra 5 perc körüli időben, ezek után ellenőrizve lett a különböző nyilvántartásokban, majd kitöltésre került az igazolás-nyilatkozat. Ennek kitöltését nehezítette, hogy a panaszos továbbra sem volt együttműködő. A panaszost 16 óra 10 perckor nyilatkoztatta melynek részét képezte az élelmezésével kapcsolatos kérdés. A panaszos előállítása 35 percig tartott, mely alatt nem kapott élelmet. Az Rtv 18.§ (1) bekezdése alapján az előállított a hozzátartozója/képviselője kiértesítését nem kérte.

A panaszossal szemben az Rtv 48.§ d) pontja „ellenszegülés megtörése érdekében” bilincset alkalmaztak. Az intézkedés során a panaszost többször felszólította a r. ftörm., majd megismételte a törvény szavak előrebocsátásával, hogy adatait diktálja be, különben előállítja személyazonosságának megállapítása végett. Tájékoztatta továbbá arról, hogy az előállítás végrehajtása során kényszerítőeszközt (bilincset) alkalmaz, mely után megkérdezte, hogy kijelentését megértette-e, melyet meghallott, de arra nem válaszolt. Az intézkedés befejeztével azaz 16 óra 20 perckor a

panaszos a jogorvoslati lehetőségeiről a tájékoztatást megkapta.

4) K. Zs. c. r. törm. 2017. május 22-én kelt jelentésében tett előadása teljes mértékben egybe vág a 3) pont alatt ismertetett rendőri jelentéssel, így annak részletes ismertetésétől a Testület eltekint.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének IV. cikkben foglalt személyi szabadsághoz való jogát, a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a VI. cikkbe foglalt személyes adatok védelméhez fűződő joga, illetve a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A Testület utal a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-a szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülmény vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A Testület a fenti általános szabályok mellett hivatkozik a rendőr Rtv.-ben foglalt, közlekedésrendészeti intézkedés körében meghatározott speciális jogosítványaira és kötelezettségeire. Az Rtv. 44. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti. A d) pont alapján a rendőr a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a helyszínen elveheti.

A panaszos előadása szerint volt rendszám a kocsiján, a szélvédő mögött.

A rendőri jelentések szerint a panaszos úgy vett részt a forgalomban, hogy rendszámtáblája sem elől, se hátul nem volt, ezért felmerült a szabálysértés gyanúja.

A rendőrök által hivatkozott, a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni, amelyre külön jogszabályban meghatározott számú, típusú és elhelyezési hatósági jelzés(ek) [rendszámtábla(ák)] van(nak) felszerelve.

A Szabs. tv. 224. § szerint aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést követi el.

A Testület a körülmények ismeretében megállapította, hogy a rendőri intézkedéshez a fentebb említett Rtv. 44. § kellő jogalapot biztosított, hiszen azt egyik fél sem vitatta, hogy a panaszos gépkocsival a közúti közlekedésben vett részt.

Emellett a gépkocsi és vezetőjének intézkedés alá vonására az Rtv. 29. § is kellő jogalapot biztosított volna, mivel a panaszos gépjárművéről hiányzott az egyik rendszám, ennek ellenére a közlekedésben vett részt, ez pedig felvetette annak a gyanúját, hogy a panaszos szabálysértést valósít meg.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez és a tisztességes eljáráshoz való joga. Ugyanakkor a Testület ismételtén leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos magatartásával megvalósította-e a KRESZ szabályainak megsértését.

3) Az előállítás jogszerűségének vizsgálata során az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

a) A rendőrségi iratok szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján állították elő, mivel nem tudta magát igazolni, és az intézkedés során a személy azonosságának megállapítása végett nem működött együtt a rendőrséggel. Más személy pedig nem tartózkodott vele.

A panaszos a panaszbeadványában maga is leírta, hogy nem volt nála személyazonosító okmány, de álláspontja szerint a rendőröknek tudni kellett volna őt azonosítani, mert már többször intézkedtek vele szemben, az egyik rendőr pl. egy éve intézkedett vele szemben.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

A panaszos maga is elismerte, hogy nem voltak nála a személyi iratai. A rendőri jelentésből pedig kitűnik, hogy nem volt a helyszínen olyan más személy, aki a panaszost igazolhatta volna.

A Testület megvizsgálta a panaszos korábbi ügyeit, és az egyik rendőr valóban azonos volt az egyik korábbi ügyében.(FRP/88/2016/Pan). Ugyanakkor a Testület álláspontja szerint önmagában ez a tény, nem garantálja, hogy a rendőr azonosítani tudta volna a panaszost teljeskörűen, még akkor sem, ha esetlegesen emlékezett is a korábbi ügyére, vagy a panaszos nevére.

Mindezek alapján a jelen esetben a Testület arra a megállapításra jutott, hogy az intézkedő rendőrök megfelelő jogalappal rendelkeztek a panaszos előállításához.

b) Mivel ugyanakkor az Rtv. a vizsgált esetre nem kötelező jelleggel, hanem lehetőségként írja elő előállítás alkalmazását, a jogalap meglétén túl a Testületnek azt is mérlegelni kellett, hogy az előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének. Az Rtv. 15. § (2) bekezdése ugyanis kimondja: több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással jár.

A konkrét esetben tehát vizsgálni kellett azt, hogy az adott körülmények között szükség volt-e a panaszos előállítására annak érdekében, hogy a panaszos szabálysértési eljárás lefolytatásához szükséges adatait meg tudják állapítani a rendőrök.

A kérdés megítélése kapcsán a Testület azon körülménynek tulajdonított alapvető jelentőséget, hogy a panaszos a rendőrökkel nem működött együtt, eljárásuk jogszerűségét a saját előadása alapján is megkérdőjelezte. A Testület ezért úgy ítélte meg, hogy a helyszínen az intézkedő rendőrök számára már nem volt más olyan rendőri eszköz, amellyel a panaszossal szembeni szabálysértési eljáráshoz szükséges személyi adatokat meg tudták volna ismerni, illetve azok valódiságát ellenőrizni tudták volna, így indokoltan kezdték meg a panaszos előállítását.

Mivel tehát az adott intézkedésre kellő jogalap birtokában és indokoltan került sor, a Testület az előállítással összefüggésben nem állapította meg a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogának a megsértését.

c) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítással a rendőrök rabolták az idejét, ezért a Testület azt is vizsgálta, hogy az előállítás időtartama arányban volt-e az elérni kívánt céllal.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos előállítása 2017. március 7-én 15 óra 57 perctől 16 óra 20 percig tartott. Az igazolást a panaszos aláírta.

A rendőri jelentések szerint a K. városi Rendőrkapitányságra 15 óra 55 perckor érkeztek meg, majd a panaszos kezéről a bilincset levette, őrzéséről – mely az előtérben történt – K. Zs. r. törm gondoskodott, míg ő a személyazonosságának megállapítását végezte, illetve az általa vezetett gépkocsi adatait ellenőrizte. A panaszos a jogairól és kötelességeiről szóló tájékoztatót 16 óra 10 perckor kapta meg. A kapitányságra 15 óra 55 perckor érkeztek be, majd a gépkocsi rendszáma alapján a panaszos személyazonossága megállapítást nyert 16 óra 5 perc körüli időben, ezek után ellenőrizve lett a különböző nyilvántartásokban, majd kitöltésre került az igazolás-nyilatkozat. Ennek kitöltését nehezítette, hogy a panaszos továbbra sem volt együttműködő. A panaszost 16 óra 10 perckor nyilatkoztatta, majd 16 óra 20 perckor szabadították.

A fentiek alapján a Testület az elvégzett cselekményekhez viszonyítva nem tartotta indokolatlanul eltúlzottnak a személyi szabadságának korlátozásával járó intézkedés időtartamát, a Testület álláspontja szerint az előállítás időtartama – figyelemmel az Rtv. 15. § -ban előírt arányossági követelményre – nem haladta meg az elérni kívánt célhoz szükséges időt.

Mindezek alapján az előállítás időtartama miatt a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

4) A kényszerítő eszköz használata kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

A panaszos kifogásolta, hogy vele szemben bilincset alkalmaztak.

A rendőri jelentések szerint a bilincs alkalmazására azért került sor, mert a panaszos a rendőri intézkedés során nem működött együtt, az intézkedés alól megpróbálta magát kivonni. Emiatt az ellenszegülés megtörése végett az Rtv. 48.§ d) pontja alapján bilincset alkalmaztak.

A kényszerítő eszközök alkalmazásának általános szabályaként az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 47. §-a értelmében a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejlesztés útján is igyekszik azt megakadályozni,
- c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A (3) bekezdés szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

- a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint
- b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A panaszos az esettel kapcsolatban szűkszavúan fogalmazott, a Testület felhívására pedig nem egészítette ki a panaszát. Mindezek alapján a Testület elfogadta a rendőrségi előadást az események

vonatkozásában, azaz vizsgálata során abból indult ki, hogy a panaszos nem működött együtt, flegmán felelgetett a rendőröknek (A panaszos is úgy fogalmaz, hogy szóváltás miatt bilincseltek meg).

A Testület álláspontja szerint – az intézkedés jellegénél fogva – a passzívan ellenszegülő panaszossal szemben nem volt a rendőröknek más olyan eszköze, amellyel az intézkedés szabályszerű befejezését biztosítani tudták volna, mint a panaszos előállítás, illetve ennek keretében a kényszerítő eszköz használat. Emiatt indokoltnak látta a Testület, hogy a panaszossal szemben a bilincs használatát és így úgy foglalt állást, hogy **a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült a bilincs alkalmazása miatt, mivel a jogkorlátozásra jogszerűen került sor.**

IV.

A panaszost jogszerűen vonták intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez és a tisztességes eljáráshoz való joga. A panaszos előállítása jogszerű és arányos volt, ezért nem sérült a személyi szabadsághoz való joga. A bilincselés szintén jogszerű volt, ezért nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. július 6.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag